

*Постать генерал-хорунжого УПА
і за часів його життя,
і упродовж 57 років після його загибелі
викликає суперечливе ставлення в суспільстві.
Редколегія "Світогляду" сподівається, що
Указ Президента України Віктора Ющенка
розставив певні крапки в цій дискусії,
і пропонує Вашій увазі помірковану статтю
Віктора Сердунця про Романа Шухевича,
опубліковану у "Віснику Української
Всесвітньої Координаційної Ради"
(№ 3 за 2005 рік)*

Хто такий Роман Шухевич?

Указ Президента України №965/2007

Про присвоєння Р. Шухевичу звання Герой України

*За визначний особистий внесок у національно-визвольну боротьбу
за свободу і незалежність України та з нагоди 100-річчя від дня народження та
65-річниці створення Української повстанської армії **постановляю:***

*Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена Держави **Шухевичу Роману Осиповичу** —
головному командирові Української повстанської армії у 1942—1950 роках, генерал-хорунжому
(посмертно).*

Президент України Віктор Ющенко

12 жовтня 2007 року

Біографічна довідка:

Роман Шухевич (псевдо Щука, Дзвін, Тур, Тарас Чупринка, Роман Лозовський, Чернець та ін., літературне псевдо Чагар) — народився 30 червня 1907 року у Львові.

Член Пласту (1922—1930), член УВО (1923—1929), член ОУН від 1929 р. Навчався у Політехніці Гданська, потім Львова. Бойовий референт Крайової Екзекутиви ОУН на західних українських землях (1930—1934), в'язень польського концентраційного табору в Березі-Картузькій, член Штабу "Карпатської Січі" (1938—1939). Крайовий Провідник ОУН на західних українських землях і головний референт зв'язку з підпіл-

лям на Рідних землях (1939—1941), Член Революційного Проводу ОУН під керівництвом *Степана Бандери*.

Політичний керівник Дружин Українських Націоналістів (1941), Військовий Референт Проводу ОУН.

Від 13 травня 1943 року Голова Бюра Проводу ОУН, учасник Третього Надзвичайного Великого Збору ОУН, Головнокомандувач Української Повстанської Армії, учасник Великого Збору Української Головної Визвольної Ради, обраний Головою Генерального Секретаріату і секретарем військових справ (під псевдом Роман Лозовський).

Нагороджений Золотим Хрестом бойової заслуги I класу. Генерал-

хорунжий Української повстанської армії. Автор статей на політичні та військові теми.

"У кожному ідеологічному чи політичному русі найважливішу роль відіграють два основні його складники: ідея і людина. Провідні ідеї і світоглядні засади в ідеологічному русі та керівні програмові постанови у політичному — творять "душу", істоту, внутрішній зміст руху. Люди, які визнають, поширюють і здійснюють ідеї та програму і з тією метою беруть активну участь в русі, — творять його живий, діючий організм" (С. Бандера).

Роман Шухевич був саме тією людиною, котра безпосередньо творила живий, діючий організм української національно-визвольної боротьби середини ХХ століття.

Як Франковий малий Мирон відчув особисту відповідальність за долю цілого села, так і Роман Шухевич з юних літ обрав для себе шлях оборонця української нації.

Як не я, то хто ж? Таким було життєве кредо Шухевича й тих його побратимів, які пліч-о-пліч ішли до здобуття Української Соборної Самостійної Держави. А ще "фанатизм, погорда смерті, впертість і посвята", за словами самого Шухевича, те, що характеризує бойовика української революції.

Довгі роки легендарної боротьби українців за національне визволення з-під двох окупантів — нацистської Німеччини та комуністичної Москви під проводом бандерівської ОУН пов'язані саме з ім'ям Романа Шухевича. Саме його сталева рука міцно тримала попереду усіх червоно-чорний прапор, з якого золотими літерами вписалося в історію гасло-мета — *Українська Соборна Самостійна Держава*.

Усе свідоме життя Романа Шухевича — суцільний героїчний чин, він повністю присвятив всього себе боротьбі за українську ідею, і цією боротьбою жив до останнього свого подиху. Загинув Генерал-хорунжий Тарас Чупринка героїською смертю 5 березня 1950 року Божого у селі Білгородца, що неподалік Львова,

під час нерівного бою, коли будинок, в якому він перебував, було оточено енкаведистами. Довгі роки полювали на легендарного командира УПА — спочатку гестапівці, потім — більшовики. Останнім ніяк не вдавалося досягти успіху, та, врешті, доля розпорядилася по-своєму. На віки став він поруч зі своїми попередниками — *Байдою Вишневецьким, Іваном Богуном, Іваном Гонтою, Максимом Залізником, Симоном Петлюрою, Євгеном Коновальцем*. Сталося те, до чого Шухевич завжди був готовий — героїчна смерть на полі бою за свою Мрію-Україну. Достойна смерть — достойна нагорода для воїна, борця-революціонера.

Вороги знищили Головнокомандувача, але не змогли знищити те, що незнищенне — нескорений дух українського борця.

Степан Бандера писав: "Героїчна смерть Шухевича-Чупринки, Тура — це найбільша втрата українського визвольного руху, яка потрясла ним на довгі роки. Але він і перенесе той найважчий удар, бо в ньому живе дух, віра і хоробрість найбільшого її Провідника і Командира — генерала Чупринки — Тура". Свого часу ОУН було впроваджено культ Героїв, для виховання молоді на героїч-

Роман Шухевич, Юрій Березинський, невідомий. 1930-ті роки

них прикладах минувшини. Головними (легальними) формами цього культу були походи на могили, масові панахиди по церквах. Приклад гідний наслідування. На жаль, нам досі не відомо, де поховане тіло генерала Чупринки, ходять чутки, що воно було кременоване після смерті, а прах розвіяний. Якщо й так, то місцем пам'яті про видатного хорунжого повинна стати ціла наша Україна.

Втім, найкращою шанєю Шухевичу буде все ж таки довершення нащадками його справи — здобуття, закріплення і розбудова Української Національної Держави, за яку боровся, для якої склав найвищу жертву — власне життя Провідник і Командир — Тарас Чупринка — Роман Шухевич. Вічна йому пам'ять! Слава Героям!

Віктор Сердулець
Головний редактор
"Вісника УВКР"

Роман Шухевич.
Волинь, листопад 1943 р.

Пам'ятник Роману Шухевичу.
м. Чернівці